בט"ו שחמע בה מיד. לפי שכל העם יודעין שהואה וטבילה אסורה ביו"ט ומטבילין את הכל מעיו"ט: נמלאה קשורה לסכין. בגמ' מפרש: גב' קלרן של נכרים. כובס של נכרים היה שם בשוק העליון וחכמים גזרו על הנכרים שיהו כזבים לכל דבריהם ורוקו טמא: ערודום. ערודי היער היו נוחרין לצורך אריות של מלך: ר"ש בר אבא בשם ר"ח קלרן של נכרים היה שם. ל"ג ליה הכא: ועסכו אם דמים משום נבילה. כל הסוגיא פירשתי לעיל פ"ג הל"ב: לא כן וכו'. אמתני פריך לא גזרו על הרוקין שבירושלים ולמה גזרו על הרוקין שבשוק העליון: שישולם. היינו באתלע: ופריך לא כן וכו'. ובמתני תכן חוץ מדרך ירידתן לבית הטבילה: ומשני מכיון וכו' נעשו הוכיח. יש הוכחה שהן טמאין ודאי ולא משום גזרה: שהיא דותה כדותו לפרוך של

הקופין בסכין אפילו נמצאת בחול בי"ד אינו לריך להטבילה הואיל דהיא קשורה עמו הטבילן והסכין לריך לו בי"ד לשחוט הפסח והטבילה בי"ג שיהא להם הערב שמש: בתני' כולד העומאה. ראשון לטומאה : [מעבילין אומה] אפילו בפנים. לפי שאין טומאתה מדאורי׳ שאין אדם וכלים מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה ואם הטבילוה בחוץ מכניסין אותה מיד שאינה לריכה הערב שמש דטומחתן מדרבנן ושנטמחת בחב הטומחה מטבילין אותה בחוץ לפי שאסור להשהותה בפנים וחייב להוליאה בחוץ הואיל דטומאתה מדאורייתא דאמרינן בעירובין בפרק בתרא מזכר עד נקבה תשלחו פרט לכלי חרס דברי ר' יוסי הגלילי ומפרש טעמא לפי שאין לו טהרה במקוה א"נ לפי שאינו נעשה אב הטומאה אבל הפרכת יש לה טהרה במקוה ונעשית אב הטומאה חייב לשלחה ולהוליאה בחוץ ושוטחין אותה בחיל במקום שנקרא חיל לפנים מהר הבית ומקודש ממנו כדאיתא בריש מסכת כלים אם היתה חדשה ונטמאת מטבילין אותה בחיל ושוטחין אותה שם כדי לנוגבה ובין כך ובין כך יראו העם מלאכה שהיא נאה: מתגי' על כל נימה ונימה כ"ד חוטין. כדאיתא ביומא פרק בא לו הפרכת כ"ד חוטין: ארכה מ' ורחבה כ'. כנגד פתח האולם כדאיתא במסכת מדות ומשמונים ושתים ריבות חוטין נחרגת ויש גורסין ריבות פירוש נערות האורגות בפרוכת ושלש מאות כהנים מטבילין אותה: אמרינן בחולין פרק גיד הנשה אמר רבא גוומא דלא לריכי כ"כ כהנים להטבילה ואמרינן התם בג' מקומות דברו חכמים בלשון הבאי גפן תפוח ופרוכת ומפורשים התם: מתני' כשר שנטמא בין באב הטומאה וכו' ב"ש אומר ישרף בפנים הכל [ואינו] חייב להוליאו מיד לחוץ (ליכא) כדפרישית רומים] מייב באכמו מדי כמון לככון כמשה אב לעיל דכל שאין לו טהרה במקוח ואינו נעשה אב הטומאה אין חייבין עליו ואוכלין ומשקין לא מצינו להם טהרה במקוה כלל אלא למים זריעה וגם אינן נעשין אב הטומאה דכתיב וכל אשר יגע בו הטמא יטמא וכתיב לעיל מיניה

חשר יגע בו הטמח ישמח וכחיב נעיל מיניה להטביל דאע"ג דשמא בעלים היה להן סכין לשחוע להטביל דאע"ג דשמא בעלים היה להן סכין לשחוע ולא היתה קופין זו להן אלא לשבירת עלמות והיום ביו"ט אחר שבת כבר הטבילה מערב שבת דהא בשבת הי"ט אחר שבת כבר הטבילה מערב שבת דהא בשבת יו"ע אחר שבת כיו"ש במסכת בילה (ייו ביי") אל מולה ביו"ט עלמו: שוחע בה. שלמים מיד דודאי הטבילוה ביו"ט עלמו: שוחע בה. שלמים מיד דודאי הטבילוה ביי"ט עלמו: שוחע בה מיד דודאי הוטבלו בייד שול להים בחול וקשור שמיו לשון רש"י וכן פ"ר בינו הגאון דקאי הכל אקומין: בב" אליון של נכרים. להכי בון הצים עלון עמוח לפי שהיה שם ביר בינו הגאון דקאי הכל אקומין: בב" אליון של נכרים. להכי בון הצים עוכד ולהכי וכן החוקון המש ששם או נכרים וחלב החוקון הרייל וה כן החוקו שעשה ביר. מייה לה כל החוקו שעשר בר. מייה לה כל החוקו שעשה בר. מייה לה כל החוקו הברות: ארב"ל החוקו היו כו וכל הסוגה להיב"ל החוקו היו כו כל הסוגה להבי לה לאחר ערודות היו לו כל הלוגה להב"ל החוקו היו כו וכל הסוגה להבי לה מונה להב אלהת ערודות היו כו וכל הסוגה להבי מלה להב"ל ההוא היו כו וכל הסוגה להבי לה להב"ל הלה להב"ל ההוא היו כו וכל הסוגה להב"ל החוקו היו כו וכל הסוגה להב"ל הלה להב"ל ההוא היו כו וכל הסוגה להב"ל הלה לה"ל א"ר הלההו מעפט לו וכל הסוגים פירשתי בפי ג': לא כן א"ר אפה היו כי! וכל הסוגים פירשתי בפי ג': לא כן א"ר אפה כר' לא גורו על הרוקין שנירושלים. אשוק העליון פריך ולא שמיעא להו סוגים דרבי אבין ומשני הא פריך ולא שמיעא להו סוגיא דרכי אבין ומציי הא אחת עלה כר: שיבולם כר: מפרש טעתא דרכי חינו שיבולם בר: מפרש טעתא דרכי חינו שיבולת הוא באמנים בחי מהחלים מהלכים מן היצו שאיו מרחיקן עצמן לצדדין והטתאים מהלכים סחם שאים מוהירים למטתאים שיפרשו להם פרושו. שהיו מוהירין להטתאים שיפרשו מלטתא [כן הרוק הנמצא בצדדין טהורין ובאמצע שנאל: ובשעם הרגל. כי כל ישראל חברים ברגל שנאמת (שופטים כי) ויאסף כל איש ישראל אל העיר שוא מות שביים וכולם טוחורים כי החיוב על כל היו בי החיוב על כל היו הוא שהיבות החיבות שהובית שהפיים מות היו ביו הוא המות שהפיים היו הוא המות המות היו הוא באחר נווחרות והרגות הרגות מתם ומות המוכים היו בו בל החיבות החיבות המות המות המות החיבות החיבו

במ"ו שוחם בה מיד "נמצאה קשורה לסכין הרי היא כסכון: גָכוֹ׳ ר' אבין בשם ר' יהושע בן לוי (אֹקצרן (זבין) של נכרים היה שם אמר ר' חנינה ערודות® ואות נוחרין בירושלים והיו עולי רגלים משתקעין בדם עד ארכובותיהן ובאו לפני חכמים ולא אמרו להן דבר (ר"ש בר אבא (ב)בשם ר"ח קצרן של נכרים היה שם) רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי נכורם דורו שבו רבי סימון בשם רבי החשע בן קדה מעשה? בפרדה משל בית רבי שמתה ושהרו את דמיה משום נבילה ר"א שאיל לרבי סימון עד כמה ולא אגיביה שאיל לרבי יהושע בן לווי א"ל עד ולא אגיביה שאיל לרבי יהושע בן לוי א"ל ער רביעית מהור יותר מיכן ממא ובאש לרבי לעזר דבעית בותר ייתו פיכן שמא האש קובי יתיב דלא חזר ליה ר' סימון שמועתא רב ביבי הוה יתיב מתני הדין עובדא א"ל רבי יצחק בר ביסנא עד כמה א"ל עד רביעית מהור יותר מיכן ממא ובעט ביה א"ל ר' זריקא בגין דהוה שאיל לך את בעיט ביה א"ל ר' זריקא בגין דהוה שאיל לך את בעיט ביה א"ל בגין דלא הוות דעתי בי דאמר רְ' חנין יוהיו חייך תלואים לך מנגר זה שהוא לוקח לו חמין לשנה ופחרת לילה ויומם זה שהוא לוקח מן הסדקי ולא תאמין בחייך זה שהוא לוקח מן הפלמור ואנא סמיך אפלמירא מאי כדון²⁾ העיד רבי יהושע בן פתורה ²על דם נכְילות שהוא מחור מהו מהור מהור מלהכשיר הא ליממות מממא תמוֹי תנינו ידם השרץ מממא כבשרו מממא ואינו מכשיר ואין לנו כיוצא בו ואין לנו כיוצא בו כשיעור מומאתו אבל דמו מטמא כבשרו א"ר יוסי פליגי בה תרין אמוראין חד אמר ממא וחד אמר מהור מ"ד ממא כר' יהודה ומ"ד מהור כר' יהושע כן פתורה א"ל רב אבדומה דמן נחותה ויאות דרבי יהודה מוריינה דבי נשיאה הוה: כל הרוקין וכו': לא כן אמר רבי אבהו בשם ר' יוםי בן חנינה לאס גזרו על הרוקין שבירושלים הא איתמר עליה רבי אבין בשם ריב"ל קצרן של נכרים היה שם: יבשאר ימות השנה הממאין מהלכין

מ' אמה ורחבה כ' ומשמונים ושתים רבוא היתה נעשית ושתים עושין בכל שנה ושלש מאות כהנים מטבילין אותה: גמ' אילו אמר חוט א' כפול לשנים שזור לשלשה משזר לששה ארבע מכאן הא© עשרים וארבעה תני שלשים ושתים אילו אמר חוט א' כפול לשנים שזור לארבע משזר לשמונה ארבע מכאן הא תלתין ותרין תנא ארבעים ושמונה אילו אמר חום אחד כפול לשנים קליעה לשלשה שזור לששה משזר לשנים עשר ארבעה מיכן הא ארבעים ותמנים קליעה לשלשה שזור לששה משזר לשנים עשר ארבעה מיכן הא ארבעים ותמניא כתוב אחד אומר 2מעשה רוקם וכתוב א' אומר 3מעשה חושב מעשה" רוקם רוקם ארי מכאן והלק מכאן מעשה חושב ארי מכאן ונשר מכאן: בשמונים ושתים רבוא היתה נעשית וכו': ר'ִ° יצחק בר ביזנא בשם שמואל גוומא תמן (ד)תנינן פעמים היה

עליה כשלש מאות כור רבי יוםי בי רבי בון בשם שמואל גוזמא: הלכה ג מתני" בשר קדשי קדשים שנממא בין באב המומאה בין בולד המומאה בין בלכה ג מתני" בשנים הוץ בש"א הכל ישרף בפנים חוץ משנממא באב המומאה בחוץ ביו בחוץ בש"א הכל ישרף בפנים הוץ משנממא באב המומאה בחוץ בית הלל אומרים הכל ישרף בחוץ חוץ משנממא בולד המומאה בפנים

ישראל לטהר עלמם ברגל וכל טמא שאינו יכול ליטהר יפריש עלמו לדדים ויתרחקן בני אדם ממנו כדי שלא יטמאו כי כל העדה כולם טהורים וחוד אמתר וטהורין מהלכים סחם וטמאים מוהירים לה קו שיפרשו ללטהר עלמם ברגל וכל טמא שאינו יכול ליטהר יפריש עלמו לדדים ויתרחקן בני אדם ממנו כדי שלא יטמאו כי כל העדה כולם טהורים וחוד אמתר וטהורין והימאו לבידים והן המוחידין, וגירסא זו כגירסת הרמצ"ם בי היה רגיל בכלים הללו והיה קורא אומה לפרוך למגריפה דמתני: מרילה. הני מתים כדאתרין בפרק ג' דנדה והיה רגיל בכלים הללו והיה קורא אומה לפרוך למגריפה דמתני: מרילה. הגירסת הרמצ"ם שהיא מרילה את העלם. ופיי דהכי קלאו היה קורא אומה לפרוך למגריפה דמתני: מרילה. הגירסת הרמצ"ם שהיא מרילה את העלם. ופיי דהכי קלאור שהיו מרכלים בו העלמות כדי שיכנסו בכל להוליף אומו מתקום למקום ווה שם מנגרם וחכך את גלגלו ולחוק טומאקם; שני הפפין קשורם לו ה"ז למוסה. בירית משום משקה זב ודבה כגון רוקו וש"ז שק אל למקום ווה שםם מגורם וחכר בל בל מומאה. בענעה במשקים טמאים רבנן, גורו על המשקים שמטמאים כלים לגורה מאון וחוץ ושיץ שק אל לחוק מומאה. בענעה במשקים שמומאה בל מרכל הוב הוא דור בעלים מתלחם בירים במשקה ומנותלים אדם וללים מתלחליית ולה במשתאה של בשנעה במשקה למקום נותן הכלים למוכה ויש מורת כל יעלים לקבל מומאה: בשנת היא למון בלל השומאה בללים מתלחלים למון מון הכלים בד"ש במותר בלים מתלחלים המותלה המון למולה בלים למוכה ויש מורת בל יעלים למלחליים אות בשלה בשרם בלא למוכה ושל המותלה בלים שנתיק בשום בלא לות בלה המותלה בל"ל בלים של הלון בולד הטומאה בל"ל היה המתר בלשה בשנתים שבים בעלה לקבו משוב בלא למול בלים הוא לא בל הלול הוא משם היתי מפרש חוד להית למות לפים בלים לותר אילו היה למתר חוט הייתי מפרש אחד למים להיה לאתר כפול הייתי אותר לשום להושלה בלים להית לפים להת לכלים להול בלישל אתר בלים להת להית בלה בלים להום בל בלום מות שות לשן רוקם שרכקם לוה בליו לה מותל בלושל המשם השב לוש בלו המותל בקום לול הקום בלו בקום לוחל בלום בלו שות לשן לות להים שלו לושה בלו בלום הואל בקום לותול בקום לאון לשום בלום הואל בקום לאות לה בלום מותלה בפום בלים וקול מותל מותלה מותל בלום מותל לו מתלח של מותל מותל בעום הואל מותל בלום מותל לו מותלה בלום הואל מותלה בלום לותל בלים לאול מותל מותלה בלום הואל מותלה בלום הואל מותלה בלום הואל מות

שביה דותה לנפון. שעשיה כנונות נפון של הקופין הרי זה כקופין וצזה וצזה שונה ומעציל ופליג אמתני ויותר נ"ל דברייתא לפרושי לנחניי קאתי דה"ק נמלאת סכין סחמא קשורה עם סכין אחרת ידועה הרי הוא כסכין ידועה אם טמאה ואם ידועה הרי הוא כסכין ידועה אם טמאה טמאה ואם טקורה עהורה וכן פי הרמצ"ם בפי המשנה: הלבה ב מתני פרורם שנטמאה בולד

קרבן

הדבה ב בתנדי פרוכם שנטמחה בנוד סטומאה. שגנעה במשקון טמאין שחכמים גזרו על המשקין שמעמאין כלים גזרה משום משקה דוב זובה: מטבילין אוסה בפנים. ואינה טעונה שילוח חוץ למחנה שכינה כיון שלא נטמאת אלא בולד הטומאה ומכניסין אותה מיד שאינה טעונה הערב שמש: מטבילין אותה בחוץ. דטעונה שילוח: ושוטחין אוסה בחיל. חוץ לעזרה: ליצי"ס בלע"ו: **כ"ד חוטין.** מפרש בגמ מרכה מרבעים ורחבה עשרים. כחדת פתח המולם מה כל מהכפים ורמכם עמרים. כנות פתח התותם שהיה גובהו ארבעים ורחבו עשרים: פ"ב רבוא. דינרי זהב נעשית: גבו' אינו אמר חוט. גבי מלאכת הפרוכת הייתי אומר שיהא כל חוט כפול לשנים: שזור. אילו נאמר חוט שזור הייתי אומר שיהא חוטין כפול לשלשה השתא דכתיב משזר ילפי׳ מיניה דבעינן חוטין כפול ששה דהיינו כפל משזר: מרכעה. כלומר וארבעה מינין היו בו תכלת וארגמן וחולעת שני ושש משור כל אחד חוטין כפול שש מכאן שהיה כפול כ"ד: מעשה רוקס. גבי מסך הפתח כתיב וגבי פרכת כתיב מעשה חושב מאי בינייהו: ר"י ור' נחמיה פליגי. איך היו מעשה מחי בינייהו ב"י זר נ**ממיה פניגי.** חיך היו מעשה חשב ומעשה רוקם והיאך היו שני פרצופין ג **גומא.** מילחא בעלמא ולאו דוקא: **סמן פנינן**, במסכת ממיד פ"ב החלו מעלין באפר ע"ג מפוח ותפוח היה באמצע המזבח ולפעמים עליו כשלש מאוח כור אפר: הלכה ג מתני הכל ישרף בפנים. בבית הדשן הגדול שבעזרה ששם שורפין

פסולי קדשי קדשים שכל שפסולו בקדש שורפין אומו בקודש: חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים.

משנת אליהו

קלרין של נכרים סיו שם. ניין רש"י בפסחים (ייט ש"ב) ד"ה של שוק העליון שם היו מתקבצים טמאים שלא לטמא אם חבריהם וחמוה למה לא פירש טעמא דגמרא דכולה סוגיא ס"ל כן: סליקא אה מסבת שקלים דכולה סוגיא ס"ל כן: סליקא אה

א) מנחות קג ב, ב) לעיל פ"ג הל"ב יי) מנמות קג ב, כם נעינים גיטני כ וירושלמי שבת פ״ח הל״ח ועי מנחות קג ב, ג) עדיות פ״ח מ״ח, ד) מכשירין פ"ו מ"ה, ה) פסחים יט ב, ו) שם, ו) חמיד כט ב חולין ל ב, ה) יומא עא ב, ע) שם עב ב, י) תמיד כט א חולין ל ב,

עין משפם נר מצוה

ה א מיי׳ פי"ג מהאה"ט הל"ו: ו א מיי פרק א מאה"ט הל"ד: ז ג מיי פרק י מטומאת אוכלין הלכה ג:

ה ד מיי' פרק י"ג מאה"ט הל"ח:

ב ה מיי' פ"ו מכלי המקדש

י מיי׳ שם הלט"ו: יא ז מיי׳ שם פ״ח הלכה טו:

נוסחת הבבלי

(א) קלרין של זבין היו שם כו׳ נוחרין לאריות בירושלם כר': (ב) בשם דר' יוסי קלרין כר' ולא אניביה כר' ר' ביבין כר' ילחק עד כר' דעתי כ' משום דאית לי שני כו לענה פי תשום לחית כי חטין למיזבן דח"ר חנינה והיו כו' ר"י בן בחירה על כו' ח"ר יוסף פליגי כו' כר"י בן בתירה כו' לא כן א"ר יעקב בר' אחא בשם ר"י בר' חנינא כו' קלרין של זבין היו שם כו' מן הלד וטהוריי מהלכין מן סתם וטמאים וכו' לא כן א"ר יוחנן כו' הוכיח נח כן מ"ר יוחנן כרי הוכיח ר"י אומר כולן טהוכיין אבא שאול היים קורא כרי: (1) בחיל ואם הימה כרי: (1) תנינן החלו מעלים באפר ע"ג תפוח ותפוח היה באמצעיתו של מזבח פעמים עולה

הגהות הגר"א

מין ה"ג א"ר חנינא ערודות היו (א) ה"ג א"ר חנינא ערודות היו נוחרין שם אריצ"ל מעשה היו נוחרין ערודות באסטרטיא של מלך והיו עולי רגלים משתקעין נדם עד וכו'. כנ"ל: [ב] ה"ג הטמאים מהלכין מן סתם והטהורים אומרים להן פרושו ובשעת הרגל טהורין מהלכין שבולת והטמאין מהלכין מן הלד וטהורין מהלכין מן סחס והטמאים אומרים להם פרושו כל"ל וה"פ דסתם גמ' בא לפרש טעמא דר' יוסי ושבולת הוא באמצע והטהורי מהלכים מן הלד שהיו מרחיחיו עלמו ללדדיו והטמאים מהלכין סתם שאינם מזהירי לפרוש מהם והטהורי אומרים להם פרושו שהיו חומרים נהם פרושו שהיו מוהירין להטמאים שיפרשו מלעמאן ולכן הרוק הנמנא בצדרין טהורין ובאמצע טמא. ובשעת הרגל שכל ישראל חברים שנא' (שופטי' כ) ויאסף כל איש ישראל אל העניר כאיש אחד ישראל אל העניר כאיש אחד ישני אל מול השני למים ממא חברים וכולם טהורים כי החיוב על כל ישראל לטהר עלמם ברגל וכל טמא שאינו יכול ליטהר יפרים עלמו ללדדים ויתרחקו יפרים עלמו ללדדים ויתרחקו ב"א ממנו כדי שלא יטמאו כי כל העדה כולם טהורים וזהו דאמר יטבנים כולם שהורים יוהו דמתו וטהורין מהלכין סתם וטמאין מזהירין להן שיפרשו דלעולם המועטין הולכין בלדדין והן המוסירין וגירסא זו כגירסת הרמב"ס בפירושו: [ג] ה"ג חד אמת מעשה רוקם ארי מכאן וחלק מכאן מעשה חושב ארי מכאן וארי מכאן וחרנה אמר מעשה רוקם ארי מכאן וארי מכאן מעשה חושב ארי ונשר מכאן. כנ״ל:

גליון הש"ם

(ח) עי' בהגר"א שהגיה ועי' מלמ"ל פ"ח מכלי המקדש הלכה

תורה אור השלם